

АУДИТОРСЬКА ПАЛАТА УКРАЇНИ
орган аудиторського самоврядування

РАДА АУДИТОРСЬКОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ

Р І Ш Е Н Н Я

28.11.2019

№ 25/11

м. Київ

**Про притягнення до професійної відповідальності
та застосування дисциплінарного стягнення**

Керуючись нормами Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII (далі – Закон), Статутом Аудиторської палати України, затвердженим рішенням з'їзду аудиторів України від 18.05.2019 № 1/11, Положенням про Раду Аудиторської палати України, затвердженим рішенням установчого з'їзду аудиторів України від 14.07.2018 (зі змінами та доповненнями), Рада Аудиторської палати України у складі членів Ради – Барановської О.М., Іщенко Н.І., Нефьодової Д.Ю., Романюка М.В., Сушка Д.С., Церетелі Л.Г., розглянувши у відкритому засіданні дисциплінарну справу стосовно суб'єкта аудиторської діяльності ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АУДИТОРСЬКА ФІРМА «ВІТА ПОШТОВА» (код ЄДРПОУ 33543270, номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 3663),

ВСТАНОВИЛА:

До Аудиторської палати України 17.09.2019 надійшла скарга від ОСОБА 1 (далі – скаржник), в якій зазначені відомості щодо виконання суб'єктом аудиторської діяльності ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АУДИТОРСЬКА ФІРМА «ВІТА ПОШТОВА» (далі – ТОВ «АФ «ВІТА ПОШТОВА») завдання з аудиту фінансової звітності ОСОБА 2 за 2018 рік, яке є підприємством суспільного інтересу.

У скарзі скаржником зазначено, що:

- відповідно до вимог Закону, аудит фінансової звітності ОСОБА 2 повинен був проводитися суб'єктом аудиторської діяльності, включеним до розділу Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес»;

- відомості щодо ТОВ «АФ «ВІТА ПОШТОВА» були відсутні у зазначеному розділі Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, а отже ним не було дотримано вимог Закону.

Перевірка відомостей, зазначених у вказаній вище скарзі, проводилася Комітетом з контролю якості аудиторських послуг (далі – Комітет) відповідно до статті 45 Закону.

Рішенням Ради Аудиторської палати України від 31.10.2019 (протокол № 23) стосовно суб'єкта аудиторської діяльності ТОВ «АФ «ВІТА ПОШТОВА» порушено дисциплінарну справу.

Відповідно до частини першої статті 29 Закону, призначеним для надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності може бути суб'єкт аудиторської діяльності, який відповідає вимогам, встановленим Законом, та включений до відповідного розділу Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності.

Статтею 22 Закону передбачено, що Реєстр аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності (далі - Реєстр), зокрема, містить такі розділи: «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності» та «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес».

Відповідно до вказаних статей Закону, суб'єкт аудиторської діяльності для здійснення аудиту фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес повинен бути включений до відповідного розділу Реєстру «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес».

Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», підприємства, що становлять суспільний інтерес, - підприємства - емітенти цінних паперів, цінні папери яких допущені до торгів на фондових біржах або щодо цінних паперів яких здійснено публічну пропозицію, банки, страховики, недержавні пенсійні фонди, інші фінансові установи (крім інших фінансових установ та недержавних пенсійних фондів, що належать до мікропідприємств та малих підприємств) та підприємства, які відповідно до цього Закону належать до великих підприємств.

Згідно із частиною другою статті 2 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», емітент - юридична особа, у тому числі Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, Автономна Республіка Крим або міська рада, а також держава в особі уповноважених нею органів державної влади чи міжнародна фінансова організація, які від свого імені розміщують емісійні цінні папери та беруть на себе зобов'язання за ними перед їх власниками.

Під час розгляду дисциплінарної справи Радою Аудиторської палати України були взяті до уваги пояснення ТОВ «АФ «ВІТА ПОШТОВА», надані листом (вх. № 01-01-20/988 від 08.10.2019), про те, що:

- ним дійсно було проведено аудит фінансової звітності за 2018 рік ОСОБА 2 на підставі договору від 06.03.2019 та надано звіт незалежного аудитора від 08.04.2019;

- в своєму поясненні ТОВ «АФ «ВІТА ПОШТОВА» зазначає, що умовою укладання договору на проведення аудиту фінансової звітності ОСОБА 2 за 2018, було обумовлене в листі – зверненні керівника ОСОБА 2 прохання провести аудит фінансової звітності за 2018 для зборів акціонерів (лист від 28.02.2019 № 815/318).

- ним в листі-запевненні та листі – зобов'язанні було узгоджено, що завдання з аудиту - є ініціативним (добровільним) аудитом (лист від 28.02.2019 № 815/319 та лист від 28.02.2019 №28/02-1). На запит аудитора, ОСОБА 2 повідомило, що воно не відноситься до підприємств, що становлять суспільний інтерес (відповідь на запит від 06.03.2019 № 06/03-1). У додатку 2 до договору про проведення аудиту від 06.03.2019, було зазначено обсяги діяльності ОСОБА 2 за 2017 та 2018 з наступним показниками:

Найменування статті	2018 рік	2017 рік
Розмір активів, тис. грн.	2 080 842	1 812 948
Чистий прибуток, тис. грн.	18 621	33 115
Кількість працівників, осіб	676	147

- ним відповідно до наказу від 07.03.2019 № 1, була сформована аудиторська група для проведення аудиту, а 08.04.2019, був виданий звіт незалежного аудитора, що призначався наступним адресатам: загальним зборам акціонерів та керівництву ОСОБА 2;

- ним вважалось, що ОСОБА 2 не є тим підприємством, що повинно було оприлюднювати свою звітність та проводити обов'язковий аудит за 2018, адже воно не є емітентом цінних паперів, не є фінансовою установою чи банком.

У розгляді дисциплінарної справи взяла участь директорка ТОВ «АФ «ВІТА ПОШТОВА», ОСОБА 3, яка підтримала пояснення ТОВ «АФ «ВІТА ПОШТОВА», попередньо надані листом (вх. № 01-01-20/988 від 08.10.2019).

З урахуванням наданих Комітетом документів, а саме: скарги, довідки Комітету від 16.10.2019 № 07, відповідних матеріалів перевірки відомостей, зазначених у скарзі, заслуханих пояснень, Радою Аудиторської палати України встановлено наступне.

Інформація про внесення ТОВ «АФ «ВІТА ПОШТОВА» у розділ Реєстру «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес» у період надання послуг з аудиту відсутня.

ТОВ «АФ «ВІТА ПОШТОВА» відповідно до наданих пояснень здійснювало аудит фінансової звітності ОСОБА 2, яке є великим підприємством та емітентом цінних паперів.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV, «підприємства, що становлять суспільний інтерес, - підприємства - емітенти цінних паперів, цінні папери яких допущені до торгів на фондових біржах або щодо цінних паперів яких здійснено публічну пропозицію, банки, страховики, недержавні

пенсійні фонди, інші фінансові установи (крім інших фінансових установ та недержавних пенсійних фондів, що належать до мікропідприємств та малих підприємств) та підприємства, які відповідно до цього Закону належать до великих підприємств».

Відповідно до частини другої статті 2 цього ж Закону, «великими є підприємства, які не відповідають критеріям для середніх підприємств та показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передуює звітному, відповідають щонайменше двом із таких критеріїв:

- балансова вартість активів - понад 20 мільйонів євро;
- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - понад 40 мільйонів євро;
- середня кількість працівників - понад 250 осіб.

Для визначення відповідності критеріям, встановленим у євро, застосовується офіційний курс гривні щодо іноземних валют (середній за період), розрахований на підставі курсів Національного банку України, що встановлювалися для євро протягом відповідного року».

В інформаційному повідомленні Міністерства фінансів України від 12.11.2018 «Щодо визначення категорії підприємства відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» зазначається про те, що «з метою застосування норм Закону щодо визначення у 2018 році категорії, до якої належить підприємство, застосовуються показники річної фінансової звітності за 2017 рік».

Відповідно до інформації, зазначеної на офіційному вебсайті Національного банку України (https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:3gioqTfDOhMJ:https://bank.gov.ua/files/Exchange_r.xls+&cd=1&hl=uk&ct=clnk&gl=ua), офіційний курс гривні щодо євро (середній за 2017 рік) становив 30,42 грн.

На вебсайті ДУ «Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України» (<https://smida.gov.ua/db/emitent/year/xml/showform/110776/165/templ>) розміщена фінансова звітність ОСОБА 2 за 2017, відповідно до якої станом на кінець звітного періоду:

- балансова вартість активів – 1 812 948 тис. грн. (що становить 59 597 тис. євро);
- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – 776 179 тис. грн. (що становить 25 515 тис. євро);
- середня кількість працівників - 535 осіб.

На вебсайті загальнодоступної інформаційної бази даних Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (далі – НКЦПФР) (https://stockmarket.gov.ua/cabinet/xml/show/fin_general/7239) розміщена фінансова звітність ОСОБА 2 за 2018, відповідно до якого дані на початок звітного періоду збігаються з даними, представленими у фінансовій звітності за 2017 на кінець звітного періоду. Дані оприлюдненої фінансової звітності за 2017 рік також збігаються з даними фінансової звітності за 2018 рік, яка була додана ТОВ «АФ «ВІТА ПОШТОВА» до пояснень (лист від 01.10.2019 №18).

Інформації про кількості працівників, осіб за 2017, яка була вказана ОСОБА 2 та ТОВ «АФ «ВІТА ПОШТОВА» у додатку 2 до договору про проведення аудиту від 06.03.2019 не підтверджується інформацією розміщеною на вебсайті ДУ «Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України».

Таким чином, відповідно до даних фінансової звітності ОСОБА 2 за 2017, що є офіційно оприлюдненою, по двом з трьох критеріїв підпадає під критерії великого підприємства.

Підприємства, що становлять суспільний інтерес, - підприємства - емітенти цінних паперів, цінні папери яких допущені до торгів на фондових біржах або щодо цінних паперів яких здійснено публічну пропозицію, банки, страховики, недержавні пенсійні фонди, інші фінансові установи (крім інших фінансових установ та недержавних пенсійних фондів, що належать до мікропідприємств та малих підприємств) та підприємства, які відповідно до цього Закону належать до великих підприємств (абзац двадцять перший частини першої статті 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»).

Емітентом акцій є тільки акціонерне товариство. Порядок прийняття відповідним органом акціонерного товариства рішення про розміщення акцій визначається законом, що регулює питання утворення, діяльності та припинення акціонерних товариств (частина третя статті 6 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок»).

За наведених обставин, Рада Аудиторської палати України дійшла до висновку про вчинення суб'єктом аудиторської діяльності ТОВ «АФ «ВІТА ПОШТОВА» професійного проступку, що полягає в недотриманні суб'єктом аудиторської діяльності вимог частини першої статті 6, частини четвертої статті 21, а також частини першої та третьої статті 29 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Наслідки вчиненого професійного проступку полягають у наданні ТОВ «АФ «ВІТА ПОШТОВА» послуг з обов'язкового аудиту підприємству, що становить суспільний інтерес, без включення до розділу Реєстру «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес», а тому аудиторський звіт, підготовлений ТОВ «АФ «ВІТА ПОШТОВА» у результаті надання таких послуг, може бути визнаний недійсним та невідповідним вимогам, встановленим частиною четвертою статті 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Серйозність вчиненого професійного проступку полягає у порушенні обов'язків, визначених частинною першою статті 29 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Допущене суб'єктом аудиторської діяльності ТОВ «АФ «ВІТА ПОШТОВА» порушення є одноразовим; рівень співробітництва вказаного суб'єкта аудиторської діяльності з Аудиторською палатою України – задовільним; фінансовий стан – задовільний.

Радою Аудиторської палати України, у відповідності до частини сімнадцятої статті 45 Закону України «Про аудит фінансової звітності та

аудиторську діяльність», враховано, що до ТОВ «АФ «ВІТА ПОШТОВА» станом на дату розгляду дисциплінарної справи стягнення за вчинення професійного проступку не застосовувалися.

З огляду на викладене, враховуючи вищезазначені обставини вчинення порушення та його наслідки, серйозність та тривалість порушення, фінансовий стан, рівень співробітництва відповідальної особи з Аудиторською палатою України, відсутність стягнень за вчинення порушень, керуючись статтями 6, 21, 29, 42, 44, 45 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», Рада Аудиторської палати України

ВИРІШИЛА:

1. Притягнути до професійної відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АУДИТОРСЬКА ФІРМА «ВІТА ПОШТОВА» (код ЄДРПОУ 33543270, номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 3663) та застосувати до нього дисциплінарне стягнення у вигляді попередження.

2. Доручити Секретаріату Аудиторської палати України оприлюднити це рішення на офіційному вебсайті Аудиторської палати України з урахуванням вимог частини першої та абзацу першого частини другої статті 44 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на Голову Аудиторської палати України Каменську Тетяну Олександрівну.

Голова АПУ

Т.О. Каменська